

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

РОЗВИТОК ШКІЛ МАРІЇ МОНТЕССОРІ У ХХ-ХХІ СТОЛІТТЯХ

Відродження методу Монтессорі розпочалося після Другої світової війни. У повоєнний період багато країн переглядали свої освітні системи, шукаючи більш ефективні підходи до виховання дітей. Марія Монтессорі та її син Маріо Монтессорі активно працювали над відновленням мережі шкіл, зокрема через діяльність Міжнародної Монтессорі-Асоціації (АМІ), яку вони заснували ще у 1929 році [5].

Одним із ключових моментів відродження стало відкриття нових тренінгових центрів для підготовки вчителів Монтессорі. Зокрема, у 1947 році Марія Монтессорі відкрила Інститут підготовки педагогів у Лондоні, який швидко став центром поширення її ідей у Європі [3].

У другій половині ХХ століття методика Монтессорі почала отримувати значну підтримку з боку урядів та міжнародних освітніх організацій. Наприклад, ЮНЕСКО визнало метод Монтессорі одним із найефективніших підходів до навчання дітей у ранньому віці. У 1950-х роках багато країн почали впроваджувати елементи методики Монтессорі у державні освітні програми. [2]

Важливу роль у популяризації методу відіграли освітні фонди та благодійні організації. Наприклад, у США Фонд Форда та Фонд Карнегі активно підтримували розвиток шкіл Монтессорі, фінансуючи дослідження та відкриття нових навчальних закладів. [1]

На сьогодні методика Монтессорі широко застосовується у понад 140 країнах світу. За оцінками, у світі діє понад 20 000 шкіл, які працюють за цією системою. Особливо популярною вона стала у США, Канаді, Великій Британії, Німеччині, Швеції та Японії [4].

Сучасні дослідження підтверджують ефективність підходу Монтессорі. Наприклад, дослідження, проведене в США, показало, що учні, які навчалися за методикою Монтессорі, демонстрували кращі результати у тестах на когнітивний розвиток, а також мали вищий рівень соціальних навичок у порівнянні з однолітками з традиційних шкіл. [6]

Крім того, методика адаптується до нових реалій. Наприклад, у багатьох сучасних школах Монтессорі інтегруються цифрові технології, які

використовуються для розвитку навичок програмування, творчого мислення та самостійного навчання.

Сучасні Монтесорі-заняття часто доповнюються мультимедійними засобами, що допомагають у візуалізації та практичному засвоєнні інформації. Це створює можливості для індивідуального підходу та інтерактивного навчання, що відповідає високим вимогам сучасної освіти.

Інноваційні проєкти у сфері штучного інтелекту відкривають нові горизонти для персоналізованого навчання. Системи, що аналізують індивідуальні потреби дітей, можуть допомогти педагогам оптимізувати навчальний процес, підлаштовуючи його під конкретні здібності та інтереси кожного учня.

Сучасні тенденції глобалізації освіти вимагають від шкіл переосмислення традиційних підходів. Вільне виховання, як основа методики Монтесорі, може стати каталізатором змін, спрямованих на формування творчих, самостійних та критично мислячих громадян.

Таким чином, методика Монтесорі не тільки зберегла свою актуальність, а й продовжує розвиватися, адаптуючись до сучасних освітніх викликів та потреб суспільства.

Список використаних джерел

1. Whitscarver, K., & Cossentino, J. (2008). "Montessori and the Mainstream: A Century of Reform on the Margins." *Teachers College Record*, 110(12), 2571-2600.
2. Gutek, G. L. (2004). *The Montessori Method: The Origins of an Educational Innovation*. Rowman & Littlefield Publishers.(45-50).
3. Kramer, R. (1988). *Maria Montessori: A Biography*. University of Chicago Press.
4. Lillard, A. S. (2017). *Montessori: The Science Behind the Genius*. Oxford University Press(34)(112)(156-160)(198).
5. Montessori, M. (1949). *Education and Peace*. Clio Press.(82-85)(5-7)(25-30).
6. Dohrmann, K. R. (2007). "Outcomes for Students in a Montessori Program." *Journal of Research in Childhood Education*, 22(2), 205-217.
7. Корчова Г.Л., Корчовий М.М. Профілактика статевих девіацій у молодіжному середовищі: навч. посібник. К.: "Хай-Тек-Прес", 2007. 140 с.
8. Методика професійної освіти: навч. посіб. / Д. О. Чернишев, К. І. Почка, Г. Л. Корчова, Ю. С. Красильник, М. В. Руденко. Київ: КНУБА, 2024. 217 с.
9. Корчова Г.Л., Бородин А.О. Булінг в закладах освіти України // Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали V Міжнародної конференції (17 листопада 2022 року). – Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2023. – 142-146.
10. Лапаєнко С., Павленко Т., Демида Є. Рецепція ідей Марії Монтесорі в українському науково-педагогічному дискурсі .Науково-педагогічні студії.: [електрон. наук. фах. вид.]. 2025. Вип. 9. С. 132–154. DOI <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2025-9-132-154>

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net